

ΓΙΑ ΘΥΜΗΣΟΥ...

Σταγόνες ακόμα πέφτανε απ' τὸν οὐρανὸ καὶ ἄλλες σὰ διαμάντια καὶ δάκρυα κρεμώνταν απ' τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Ὁ ἥλιος ἔλαμψε πάλι μέσα απ' τὰ σχισμένα σύννεφα.

Οἱ ὄρνιθες φανήκανε πάλι στὴν αὐλὴ νὰ τινάζονται καὶ νὰ σκαλίζουνε, καὶ ὁ παρδαλὸς πετεινὸς μὲ βρεμένη τὴν οὐρὰ του ὥρμησε κυνηγώντας μιὰ ὄρνιθα.

Λιμνίτσες εἶχανε σχηματισθῇ, δῶ καὶ κεῖ, στὴν αὐλὴ καὶ λάμπανε καθρεφτίζοντας τὸν οὐρανὸ μὲ τὰ σύννεφα τὰ μαύρα ποῦ κομματιασμένα φεύγανε, τὰ ροῦχα τὰπλωμένα, τὰ σιδερόφραχτα παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ κυρ Μπουλούκα καὶ τὴν κίνηση ποῦ γινότανε στὴν αὐλὴ του.

Πάνω στὴν ὥρα νὰ καὶ ἡ κυρὰ Μπουλούκενα φάνηκε μὲ σηκωμένα ροῦχα νὰ ἔρχεται απ' ἔξω καὶ νὰ περνᾷ μὲ δυσκολία τὴ λάσπη καὶ τὰ νερά. Γιὰ μιὰ στιγμή κλονίσθηκε στὴν ὄχθη μιᾶς λιμνίτσας γιὰ νὰ πέσει.

— Τί ἄλλο ἀπὸ γλωσσοφαγιά!..εἶπε ἅμα βοῆκε τὴν ἰσοροπία. "Ετσι δά, μιὰ καὶ πέφτεις καὶ μένεις ξερὴ !

Καὶ μὲ προσοχὴ περνώντας ἄλλα νερά, ἀφοῦ κρατήθηκε απ' τὸν τοῖχο, μπῆκε μέσα στοῦ μαγερεῖο χτυπώντας δυνατὰ τὰ πόδια της στὶς πλάκες.

— Μωρή ! Φώναξε μὲ σουβλερὴ φωνή.

Δὲν ἄκουσε τίποτα. Σ' ἓνα φουρνέλο πάνω ἕνας τέντζερης φλυαροῦσε. Σιωπὴ μέσα στοῦ σπίτι. Πάλι ξαναφώναξε. Σιωπὴ. Κανεῖς, κανεῖς.

— Μωρή, μωρή, δὲν ἀκοῦς ; Κουφόχορτο ἔφαγες ;...

Μιὰ ὄρνιθα ἄρχισε νὰ κακαρίζει, ἓνα χτύπημα φτερῶν ἔπειτα καὶ λάλημα πετεινοῦ.

Στὴν τραπεζαρία μέσα κοντὰ στοῦ παράθυρο εἶδε νερά.

Τὸ σῶμα της τὸ χονδρὸ κουνήθηκε πιὸ γρήγορα καὶ μπῆκε σ' ἓνα διάδρομο στενόμαχο.

Δὲν εἶχε κάνει ὅμως δυὸ βήματα καὶ μιὰ πόρτα ἄνοιξε ἐνὸς δωματίου καὶ μιὰ ἀδύνατη μορφὴ, κίτρινη μὲ μάτια μαύρα, μαύρα φάνηκε.

— Μὰ τί ἐγείνες, μητέρα ! εἶπε, ἀφοῦ ἔκλεισε τὴν πόρτα μὲ

σιγαλή φωνή στην κυρά Μαργαρώ που είχε σταθή με άνοιχτά τα χέρια έτοιμη νάρχισει.

— Έγώ τί έγεινα, μου λές ; Σὺ τί έγεινες ; τῆς ἀπάντησε αὐτή. Έγώ χάλασα τὸν κόσμον νὰ σὲ φωνάζω τόσο ὥρα καὶ σὺ ποὺ νὰ πάρεις χαμπάρι !... Νὰ λίγο ἔλειψε νὰ μείνω στὸν τόπο !

— Τί λές ; Πῶς ; ρώτησε ἀλλὰ σὰν τρομαγμένη.

— Τί πῶς ! .. Νά, αὐτὸ ποὺ σοῦ λέω ! Σὺ ὅμως ἔκανες τὸν κουφό !...

— Δὲν ἄκουσα, μητέρα, στὸ ὀρκίζομαι !.. Έγὼ εἴμουνα μὲ τὸν πατέρα μέσα, ποὺ δὲν εἶνε διόλου καλὰ !...

— Μπά, μπά ! Καὶ μήπως ἦτανε ;

— Χειρότερα, πολὺ χειρότερα, λέει, πάει !..

— Δὲν ἔχει ἀνάγκη αὐτός !..

— Θὰ πάτε μέσα !

— Τί νὰ κάνω ; Ἔπειτα ! Θὰ πάω μὲ τὸ κέφι μου !

Καὶ κουνοῦσε τὸ κεφάλι γυρίζοντας τὸ πρόσωπο ἄλλου.

— Ἄς πάω νὰ δῶ τί ἔχει γιὸ σήμερα ! εἶπε ἀφ’οὗ μιὰ στιγμή ἔμεινε σιωπηλή, καὶ κινήθηκε νὰ πάει στὸ μαγερεϊό.

— Ἄ, δὲ σὰς εἶπα !.. Ὁ Μιχάλης μου εἶπε πῶς θὰ στείλει τὸ γιατρό !...

Ἡ χονδρὴ πεθερὰ στάθηκε πάλι καὶ στράφηκε.

— Μπᾶ !.. Πότε ;.. Δὲ σώρισε... Ἄ, καλὰ ἔκανες καὶ μοῦ τόπες !.. Γιατὶ ἄκουσε δῶ !.. Νὰ σιαχθεῖς λιγάκι μὴ σὲ δεῖ ἔτσι σὰν κατσιβέλα καὶ πάει καὶ λέει ὅτι σέχουμε γιὰ δοῦλα δῶ !.. Νά σου πῶ ὅμως ;... Καλλίτερα μοῦ φαίνεται νὰ μὴ βγεῖς διόλου !.. Νὰ καθήσεις μέσα !..

Καὶ ἡ μιὰ κοντὰ στὴν ἄλλη προχωρήσανε γιὰ τὸ μαγερεϊό.

Ὁ τέντζερης ποὺ ἦτανε πάνω στὸ φουρνέλο ἔβραζε μὲ δύναμη τώρα, πετώντας κομμάτια ἀτμοῦ καὶ μιὰ μυρουδιά γαργαλιστικὰ ἀπλωνότανε στὸν ἀέρα.

Ἡ πεθερὰ πλησίασε καὶ σηκώνοντας τὸ καπάκι, ποὺ ἔτρεμε λίγο σὰ νὰ προσπαθοῦσε κάποιον τέρας ; κλεισμένο κεῖ μέσα στὸν τέντζερη, νὰ τὸ τινάξει, εἶδε τὸ φαί.

— Ἔ, ε !.. Καλούτσικα !.. Λίγο νερὸ ἦθελε ἀκόμα ! εἶπε...

— Ὅχι δά !..

— Σοῦ εἶπα μὴ μοῦ ἀντιφέρνεις γιὰ φαγιά... Σὺ στὸ σπίτι σου μὲ τὸ ξερομποῦκι τᾶμαθες ; Κάνε τὸ σταυρό σου καλλίτερα ποὺ βρέθηκε αὐτὸς ὁ κουτός !..

Ἡ νύφη τῆς εἶχε γυρίσει κόκκινη, θυμωμένη καὶ κύταζε ἔξω, στὸν κῆπο.

Τὰ δένδρα ἔκουνιῶνταν ἀπ’ τὸν ἀέρα, πράσινα καθαρὰ ἀπ’ τὴ βροχή. Ὁ ἥλιος τὰ φωτίζε.

Ἔτσι πιά κόντευε νὰ μισήσει καὶ τὸν ἄνδρα τῆς ποὺ τὴν ἔφερε μέσα σ’ αὐτὸ τὸ σπίτι, καὶ ποὺ ἦτανε παιδί αὐτῆς τῆς γυναίκας !...

Ἡ ἑξώπορτα ἔκλεισε μὲ κρότο καὶ σὲ λίγο μιὰ γυναίκα, περασμένη στὰ χρόνια, ἀδύνατη, ψηλὴ καὶ χαμπουριαστή, φάνηκε νὰ ἔρχεται μὲ σηκωμένα ρούχα ποὺ ἔδειχναν ἓνα μεσοφῶρι μαῦρο μὲ κίτρινες γραμμὲς στὴν ἄκρη.

— Νὰ καὶ τὸ μεσοφῶρι τῆς μόδας ! εἶπε μὲ τὸ νοῦ της ἡ νύφη μόλις τὴν εἶδε· ἔπειτα δυνατά.

— Καλῶς τὴν κυρὰ Φρόσω !.. Καὶ τῆς χαμογέλασε.

— Καλῶς σὰς ἡῶρα ! Λάσπες, λάσπες !

— "Ε, ε !.. Πὼς ἦτανε αὐτὸ τὸ καλὸ !.. τῆς ἔκανε ἡ χοντρή πεθερὰ τρίβοντας τὰ χέρια της μὲ μιὰ φλούδα μανταρινιοῦ.

— Μπορῶ !. "Αμ' δὲν πάω γώ, κάθε τόσο, ἀπ' τὶς φιλενάδες μου, ἀρρωσταίνω !.. Γιὰ κυττᾶτε λάσπη ! Σὰς ἔκανα δῶ !.

— Δὲν εἶνε τίποτα !.. Δὲ βλέπεις καὶ τὰ καθαρά !.. τῆς εἶπε ἡ πεθερὰ.

"Η νύφη της ἀπ' τὴν πόρτα ποῦ κύταζε ἔξω, γύρισε καὶ τὴν εἶδε.

— "Οχι δά !.. τῆς ἀπάντησε ἡ κυρὰ Φρόσω, εἶνε τὸ σπιτάκι σου πάντα καθαρό !. "Ας καθήσω λιγάκι γιατί ἔχω κατακοπεῖ !

Κάθησε. Φάνηκε νὰ κυτᾶζει μιὰ κατσαρόλα καὶ δυὸ πειρούνια ἀπλυτα ποῦ ἦτανε πάνω στὸν μαρμαρένιο νεροχύτη. "Η πεθερὰ τὸ εἶδε καὶ τὰ κύταξε κι' αὐτή. Καὶ καθὼς ἔπειτα ἀντικρουσθήκανε τὰ μάτια της μὲ τῆς κυρὰ Φρόσως, κουνώντας τὸ κεφάλι ἀπελπιστικά τῆς ἔδειξε τὴ νύφη της.

"Η κυρὰ Φρόσω κούνησε καὶ αὐτὴ τὸ κεφάλι σιωπηλῇ καὶ ὕστερα μίλησε λίγο πιὸ δυνατὰ ἀπ' τὸ συνηθισμένο.

— Εἶχα πάει στοῦ "Αντωνούλη !. Πήρανε δὰ ἄλογο !. "Υστερα ἀπὸ τόσα χρόνια νὰ δουλεύει μεροκάματο !.. Μὰ τὸ εἶχε καίμὸ κι' αὐτὴ κι' αὐτός !.. Τὸ ἀμᾶξι θὰ τὸ πληρώσει σιγὰ σιγὰ. "Ε, καὶ ποῦ νὰ βλέπατε τί ἔγινε !.. Μὰ ἦταν πανηγύρι σωστό !.. Σὰ νὰ φέρνανε τὸν Βασιλιᾶ τῶν βασιλιάδων !.. Καὶ σοῦ εἶχε ἓνα μεθύσι ὁ "Αντωνούλης ποῦ ἦτανε σῶσον, ἐλέησον !.. Τρέχει ἡ "Αντωνούλενα, ποῦ λές, μόλις ξαγνάντισε καὶ ἐρχότανε μὲ τᾶλλογο καὶ φέρνει ἓνα χαλὶ τοῦ τοῖχου !.. "Ωραῖο χαλὶ μὰ τὸ θεό !.. "Εγὼ τὸ ὠραῖο τὸ λέω ὠραῖο, δὲ μπορῶ !.. Δὲ μὲ τρώει ἐμένα ἡ ζήλεια !.. "Ολα κιόλα !.. Λοιπὸν, ποῦ λές, φέρνει τὸ χαλὶ αὐτὸ τὸ ὠραῖο, ὠραῖο καὶ ἓνα σίδερο πλατὺ καὶ τὰ στρώνει στὴν πόρτα ! Τᾶκανε γιὰ νὰ πατήσῃ τᾶλλογο ποῦ θὰ ἔμπαινε μέσα !.. Τί νὰ κάνει ἡ κακομοῖρα !.. Λοιπὸν ! μπῆκε μέσα τὸ ἄλογο μὲ τὶς ποδιάρες του καὶ τὰ πάτησε καὶ ὕστερα πίσω μπῆκε ὁ Γούλας !.. Τὸν ξέρεις, ἓνας μὲ μιὰ κεφάλια νὰ ποῦ ὅλο κάθεται ἐδῶ στὸ μπακαλικάκι τῆς γωνιάς !.. Εἶνε φίλος τοῦ ἀνδρα της ἄκρος !.. Καὶ σοῦ εἶχε καὶ αὐτὸς ἓνα μεθύσι.. ποῦ ἦτανε παπόρι, ξωρμισμένος νᾶνε ! Δυὸ φορὲς ἔχω δεῖ ἔτσι μεθυμένο. Μιὰ φορὰ τὸν Σιδέρη τὸν γείτονά μου ποῦ πῆγε νὰ βγεῖ ἀπ' τὸ παράθυρο κι' αὐτόν ! Ξωρμισμένοι νᾶνε κ' οἱ δυὸ !.. Λοιπὸν καθὼς μπαίνει πίσω ἀπ' τᾶλλογο 'σὰ νάτανε αὐτὸς ὁ κύριός του, σοῦ ἀρχίζει ὁ καλὸς σου ἓνα ξερατὸ πάνω στὸ χαλὶ, ἓνα ξερατό !.. Μὰ τί δὲν ἔβγαλε !.

"Η Μάρθα, ἡ νύφη, βγῆκε στὴν αὐλή. Εἶδε μιὰ ὄρνιθα νὰ ἔχει ἀνεβεῖ ψηλὰ σὲ μιὰ σανίδα ποῦ εἶχανε γλάστρες καὶ τὴν ἔδιωξε. Στάθηκε ἔπειτα κοντὰ σ' ἓνα δένδρο ἀδιαφορῶντας γιὰ τὴν ὑγρασία καὶ τὴ λάσπη.

"Ολη τὴ νύχτα ἔβλεπε ὅτι ἦτανε κόρη καὶ ἡ ψυχὴ της πέταξε ἀπ' τὴ χαρὰ.

Καὶ ἡ ἐποχὴ κείνη ἔτσι σὰ νὰ ξαναῆρθε ἢ σὰν ἡ σκιά της νὰ

πέρασε εἶδε τὸν ἑαυτοῦ της φτωχὸ κορίτσι, ἀλλὰ γεμᾶτο εὐθυμία καὶ χαρὰ !.

— "Α πᾶνε !. Πάει, πάει !. Καὶ ἦρθανε στὸ νοῦ της κάτι λόγια τῆς πεθερᾶς της.

— Πάει, πάει !. Ἦτανε πουλὶ καὶ πέταξε !.

Θυμήθηκε πῶς ἔκανε τότε νὰ παντρευθῇ ! Νᾶτο, παντρεύθηκε !.

Βαδίζοντες σιγὰ καὶ μὲ ὑγρὰ μάτια ἔφθασε στὴν πόρτα πάλι, ἐνῶ πεισματικά μιὰ μορφή νέου ἀγνώστου τώρα, γνωστοῦ τότε λίγο, σὰ νὰ φτερούγιζε, γύριζε μπροστά της !.

"Ακουσε τὴ φωνὴ τῆς πεθερᾶς νὰ λέει.

— Πῶς θὰ κλάψω ποῦ δὲν μπορῶ νὰ βγάλω δάκρυ !. Ἐδῶ εἶνε ὁ κόμπος !. Δὲν τρέχουνε, κοκῶνα μου, τὰ μάτια μου !. Καὶ θὰ σοῦ μαζευτεῖ ὁλόκληρο τὸ συγγενολόγι του !. Καὶ μὴ εἶνε ἕνας, δυό, τρεῖς ; Εἶνε ὁλάκερος στρατός !.

— Ἐνα κοριμίδι !. τῆς εἶπε ἡ ἄλλη.

— Μὴ δὲ τὸ σκέφθηκα. Τί λές !. Γιατὶ μὲ περνᾶς !. Καὶ αὐτὸ θὰ κάνω καλέ, αὐτό !. "Ας δοῦμε ὅμως πρῶτα, γιατί αὐτὸς εἶνε ἐφτάπυχος !.

Ἡ Μάρθα ἀπ' ἔξω, χωρὶς νὰ φαίνεται, κύταζε τὸν οὐρανό. Τὸν εἶδε τώρα καθαρὸ καθαρὸ μὲ γλυκὸ γαλανὸ χροῶμα, ἀλλοῦ βαθὺ καὶ ἄλλου ἀνοιχτότερο. Στὸ νοῦ της ξεπεταχθήκανε κάτι λόγια ποῦ εἶχε ἀκούσει μιὰ μέρα στὸ δρόμο νὰ λέει κάποιος.

— Μὰ, πῶς, δὲ μπορῶ νὰ καταλάβω, ἔλεγε, πῶς κάτω ἀπὸ τόσο ὠραῖο οὐρανὸ βροῖσκονται τόσο κακοὶ ἄνθρωποι.

Θυμήθηκε ὅμως τὸ φαῖ καὶ τρομαγμένη ὥρμησε μέσα.

— Τί μήπως τὸ ἔκαψες ; ρώτησε ἡ πεθερὰ της γυρίζοντας σ' αὐτή.

— "Οχι, ὄχι, δὲν πιστεύω ! τῆς ἀπάντησε ἡ φίλη της πέρνον-
τας μυρουδιές ἀπ' τὸν ἄερα, τὴ μιὰ πάνω στὴν ἄλλη.

Ἡ Μάρθα ἀνακάτεψε τὸ φαῖ. Λίγο ἔλειψε νὰ τὸ κάψει !. Αἰ-
σθανόταν τὸ αἷμά της νὰ ἔχει κοπεῖ καὶ τὰ πόδια της βαριά.

Πῆρε λίγο νερὸ καὶ τὸ ἔρριξε μέσα χωρὶς νὰ τὴ δοῦνε καὶ ἔπειτα τὸ σκέπασε καὶ τραβίχθηκε σιγὰ.

*

Μετὰ τὸ μεσημέρι ἦρθε ὁ γιατρός.

Στὸ σπίτι εἶχε πέσει ἡσυχία μετὰ τὴ μεσημεριατικὴ κίνηση. Ὁ Μιχάλης, ὁ ἄνδρας τῆς Μάρθας, εἶχε φύγει, ὁ ἄρρωστος εἶχε κοιμη-
θεῖ καὶ ἡ πεθερὰ καθότανε στὸ παράθυρο κυτᾶζοντας τί γινότανε σὲ μιὰ ἀντικρυνὴ αὐλὴ ποῦ γιατί ἦτανε σὲ χαμῆλωμα φαινόταν ὁλό-
κληρη. Ἡ Μάρθα ἔπλενε μέσα τὰ πιάτα.

Κάποτε στὰ αὐτιά τῆς Μάρθας ἐρχόταν ἡ βουὴ τοῦ τραῦ ποῦ περνοῦσε ἀπὸ ἕνα διπλανὸ δρόμο.

Στὸ τραπέζι λίγο ἔλειψε πάλι νὰ ροχίσει ἡ πεθερὰ νὰ λέει, νὰ λέει στὸ γυὸ της γι' αὐτή, νὰ τὴν κατηγορεῖ. Εὐτυχῶς πάνω στὴ φού-
ρια της ἀκουστικὴ τοῦ ἄρρωστου ἡ φωνὴ νὰ λέει πῶς δὲν ὑποφέρει

ν' ἀκούει τὴ φωνή της. Καὶ ἔτσι ἡ πεθερὰ ἔπαψε, ἀφοῦ ξερομάσησε καὶ φάνηκε νὰ παλεύει νὰ μαζέψει τὴ γλῶσσα της.

Εἶχε σχεδὸν τελειώσει τὸ πλύσιμο τῶν πιάτων καὶ ὅλα τὰ εἶχε στὴν πιatoθήκη, στὴ γραμμὴ καθαρὰ βαλμένα, ὅταν ἓνα ἑλαφρὸ βὰ-
δισμα ἄκουσε νὰ ἔρχεται. Ἦτανε ἡ πεθερὰ της.

Ἐπρόβαλλε αὐτὴ τὸ κεφάλι της μέσα στὴν κουζίνα.

— Ἀκου δὼ !. εἶπε μὲ πνιγμένη φωνή. Ἦρθε ὁ γιατρός !.

Κύταξε μὴν πᾶς κ' ἔρθεις μέσα.

Καὶ τὴν κύταξε καθὼς τῆς ἔλεγε αὐτὰ μὲ ἄγριο βλέμμα.

Ἡ Μάρθα χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ γύρισε καὶ ἔχυσε τὰ νερὰ στὸ νεροχύτη.

— Τί εἶπες ; Τί σιγομιλᾷς ; τὴ ρώτησε ἡ πεθερὰ της.

— Μὰ δὲ σᾶς μίλησα !. τῆς ἀπάντησε γυρίζοντας σαυτὴ τὸ πρόσωπο καὶ κυτᾶζοντάς την.

— Θὰ στὸ βγάλω αὐτὸ ξύδι !. Θὰ τὸ δεῖς !. κουνώντας τὸ δά-
χτυλό τῆς εἶπε ἡ πεθερὰ της καὶ ἔκανε νὰ φύγει.

— Θὰ μὲ ξεφορτωθεῖς χριστιανή μου !.

— Τί λές !. τὴ ρώτησε αὐτὴ πάλι γυρίζοντας.

— Ξεφορτώσουμε χριστιανή μου !. Ἄσε με στὴν ἐρημιά μου !.

Ἡ χονδρὴ πεθερὰ κινήθηκε νὰ πάει κοντά, νὰ μπεῖ στὴν κου-
ζίνα, ἀλλὰ μιὰ φωνὴ τὴν φώναξε μέσα καὶ τὴν ἔκανε νὰ στραφεῖ. Γυ-
ρίζοντας ὅμως πάλι στὴ νύφη της τῆς λέει μὲ σιγαλὴ φωνὴ ποῦ
ἔκρυβε φοβέρα.

— Θὰ μοῦ τὰ πληρώσεις αὐτὰ κασιβέλα, μαῖμου !. Καὶ ἔφυγε.

Ἡ νύφη σήκωσε τὰ χέρια της καὶ τᾶπλωσε μὲ ἀνοιχτὰ τὰ δάχτυλα
στὴν πεθερὰ ποῦ ἔφηνε κουνητὰ καὶ γρήγορα.

Ὁ γιατρός ἦτανε ἑτοιμος νὰ φύγει καὶ περίμενε στὸν στενόμα-
κρο διάδρομο φορῶντας τὰ γάντια του.

— Λοιπὸν γιατρέ !. Καὶ μὲ συγχωρεῖς ποῦ σᾶφισα !. Ἀλλὰ σπίτι,
γιατρέ μου, σπίτι ! Ἐρεῖς καὶ σύ, γιατρέ μου !. Ποῦ νὰ πρωτοκυτά-
ξω !. ἔχω τὴ γυναῖκα τοῦ γνοῦ μου, ἀλλὰ ἀκόμα εἶνε παιδί πρᾶμμα !
Νὰ τὸ τυραννῶ ; Θὰ παραδώσω ψυχὴ στὸ Θεό !.

— Μπράβο, μπράβο !. Καλὸ !. Σεῖς θὰ εἰσθε ἴσως, ἀπ' ἐκεῖνες
τὶς διαλεχτὲς γυναῖκες, ἐκεῖνες τὶς ἁγίες !. Πεθερὰ νὰ ἀγαπᾷ ἔτσι
τὴ νύφη της εἶνε σπάνιο πρᾶγμα !. Μπράβο !. τῆς εἶπε ὁ γιατρός
μὲ ὑγρὰ λίγο μάτια ἀπ' τὴ συγκίνηση.

— Παιδί μου εἶνε κ' αὐτὴ ! Καὶ νὰ σᾶς πῶ, γιατρέ μου, πὼ
καλὰ τὴν ἔχω αὐτὴ, μάρτυς μου ὁ Θεός, ἀπ' τὸ Μιχάλη μου ! Μὰ
ἀδυνάτισε λίγο ἡ τσαμενούλα, γιατρέ μου..

— Ἐ, ἄνθρωπος εἶνε !. Μήπως εἶνε ἔγκυος ;.

— Ὅχι !. πάλι δὲ ξέρω !

Ὁ γιατρός εἶχε φορέσει τὰ γάντια του, πῆρε ἀπὸ μιὰ γωνιὰ τὸ
μπαστοῦνι του στὸ χέρι.

— Ἀκου τώρα νὰ σοῦ πῶ κυρὰ Μαργαρώ !. εἶπε. Ἐγὼ στὸ
γυό σας τὸ εἶπα ἀπὸ μέρες. ἀλλ' αὐτὸς δὲ θέλησε νὰ σᾶς τὸ πῶ.
Σεῖς ὅμως εἰσθε γενναῖα φιλόσοφοι, ἔτσι ;.

— Γιὰ πέτε το, γιατρέ μου.

— Ἐγὼ γιατί ἔπαψα νὰ ἔρχομαι ;. Τί νὰ σᾶς πέρνω τὰ λεφτὰ

σας; Σήμερα μὲ βίασε—πήγαινε, πήγαινε δέτόν καὶ πέτο καὶ στὴ μάνα μου, μοῦ εἶπε.

— Γιὰ λέγε!.

— "Ε, τί νὰ σοῦ πῶ!..Θὰ μείνει πολὺ καιρὸ ἔτσι. Δὲ θὰ γείνει εἵκολα καλὰ!.

— Λέγε, λέγε, γιατρὲ μου! καλὰ καὶ καθαρά!..Μὴ φοβᾶσαι!.

— "Ε, νά!.. "Ετσι θὰ μείνει πιασμένος!.

Ὁ γιατρός ἔφυγε χαιρετῶντας βαθεῖα καὶ θερμὰ τὴν κυρὰ Μαργαρώ. Αὐτὴ τὸν συνόδεψε ἴσαμε τὴν πόρτα, τὴν ἐξώπορτα καὶ στάθηκε λιγάκι βλέποντάς τον νὰ προχωρεῖ προσεχτικά, μὴ βουτυχθεῖ στὶς λάσπες τοῦ δρόμου. Κύταξε ἔπειτα ἓνα χοῖρο παχὺ τῆς ἀντικρυνῆς οἰκογένειας καὶ πρώτη φορὰ δὲν μελέτησε κακὸ, δηλαδὴ νὰ πᾶθαι ὁ χοῖρος!..Τὸν εἶδε λασπωμένο νὰ ἔρχεται πρὸς τὰ ἐκεῖ γιὰ νὰ κυλισθεῖ στὴ λάσπη τοῦ μαύρου, νεροῦλῃ βρισκόταν, βοῦρκος, ἀπ' ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι τῆς.

"Εκλείσε τὴν πόρτα καὶ μπῆκε μέσα.

"Ακουσε θόρυβο σαρώματος στὴν τραπεζαρία. Μπῆκε στὸν διάδρομο καὶ ἀπ' ἐκεῖ στὸ δωμάτιο τοῦ ἄρρωστου.

Ὁ ἄρρωστος ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι ἀνάσκελα εἶχε τὰ μάτια στηλωμένα στὴν πόρτα.

"Ἦτανε ἓνας ἀδύνατος καὶ ψηλὸς γέρος, ἔτσι φαινότανε, μὲ μάγουλα βαθουλὰ καὶ μουστάκια μεγάλα ψαρὰ τοῦ πέφτανε καὶ σκεπάζανε τὸ στόμα του.

— "Αργίσιες! τῆς εἶπε μὲ ἀδύνατη φωνή.

— "Ε, πῶς ἄργισα!.. τοῦ ἀπάντησε στριφνὰ καὶ ἀπότομα αὐτῇ.

— Τί ἔχεις; τὴ ρώτησε ὁ ἄρρωστος.

— "Οτι θέλω ἔχω!..Τί θέλεις σύ; Γιὰ νάκοῦμε;

— Λίγο νερὸ πρῶτα!

— Τί; Νερό; Τί λές! Καὶ ποιὸς θὰ σὲ σκουπίζει ἔπειτα; Ἡ νυφοῦλα σου; Ξέγραψε το τὸ νερό! Καλὰ εἶσαι ἔτσι!

Ὁ ἄρρωστος τὴν ἀκουσε κυτᾶζοντάς τὴν καλὰ, καλὰ ὕστερα τῆς εἶπε μὲ χαμόγελο μικρὸ σὰν ψεύτικο.

— "Αφῆσε τᾶστεῖα, Μαργαρώ, καὶ δόσε μου λίγο νερό!.

— Ποιὸς στὸ εἶπε πῶς τὰ λέω στὰ ἀστεῖα;..Εγὼ τὰ λέω στὰ παραληθρὰ μάλιστα!.

Στεκόταν στὴ μέση τῆς κάμαρας καὶ μετὰ τὰ λόγια αὐτὰ ἔσυρε μιὰ καρέκλα καὶ κάθησε.

— Γιὰ ἄκου δῶ νὰ σοῦ πῶ! Ξέρεις τί μοῦ εἶπε ὁ γιατρός; "Ετσι θὰ μείνεις ὅσο νὰ πᾶς, νὰ πᾶς καλιὰ σου!.

Καὶ ἀπλώνοντας τὸ χέρι τῆς μὲ σηκωμένο τὸ ἓνα δάχτυλο.

— "Ὅλα δῶ τὰ πληρώνουμε!.. Εἴσουνα κακὸς καὶ τᾶπαδες αὐτά, κακός! Μὲ παίδευες, μὲ τυράννησες ποῦ μὲ πῆρες ἄβγαλτη, μιὰ τόση δὰ παιδοῦλα, καὶ θὰ παιδευτεῖς, θὰ παιδευτεῖς!.."Ἡ μὴ νομίζεις ὅτι ξέχασα τί ἔχω τραβήξει ἀπὸ σένα ἔ; , ἔ!..καὶ ποῦ σὲ πᾶνε οἱ σκυλοπαπᾶδες!..Μωρὲ γιὰ θυμῆσου τὸ σφάλμα ποῦ μοῦ ἔδωσες νεόπαντροι; "Οταν ἦρθες καὶ μὲ βοήθεις νὰ ἔχω γείρει λίγο ἢ ἄμοιρη, κουρασμένη; Θὰ τὸ θυμᾶσαι, ἔ!..Μπορεῖ νὰ μὴ τὸ θυμᾶ-

σαι! Ἀκοῦς! ἀκοῦς νὰ μοῦ δώσει ἓνα σφάλιαρο γιατί κοιμόμουννα!. Μὰ ἀπὸ τότε σὲ σιχάθηκε ἡ ψυχὴ μου, σὲ σιχάθηκε!. Σὲ σιχάθηκα! Καὶ ἔκλαιγα ἢ καὶ μὲν, ἔκλαιγα!. Μὰ καὶ τί μποροῦσα νὰ κάνω μιὰ παιδοῦλα ἄβγαλτη, ποῦ μεῖχανε πάρεϊ ἀπ' τὶς κούκλες γιὰ νὰ μοῦ τὸν δώσουνε;. Καὶ νάτανε μόνε αὐτό!.. Ἄ, Ἄ!. Καὶ ποῦ εἶσε ἀκόμα!. Θυμᾶσαι τὸ φόρεμα κεῖνο τὸ κανεῖλ, τὸ γαλιστερό μὲ τὶς ταντέλες; ποῦ μοῦ τῷπιασες καὶ τῷκανες κομμάτια μὲ τὸ ψαλίδι; Τὸ θυμᾶσαι! Κάτσε τώρα ἔτσι ἔκει!. ἔτσι, ἔτσι!. Ὁ ἄρρωστος ταράχθηκε λίγο καὶ αὐτὴ ὄρθωσε τὸ κορμί της, ποῦ τὸ εἶχε γυρτό, φοβισμένη, ἀλλὰ βλέποντάς τον πάλι ἀκίνητο ἔακουλούθησε:

— Μόνο αὐτά;.. Ἔ ἔ!. Καὶ τί νὰ σοῦ θυμηθῶ!. ἔκανε μὲ τραγουδιστὴ φωνή. Ἔπειτα ἄρχισε.

— Θυμᾶσαι.. καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ χειρότερο.. αὐτὸ εἶνε δά! Θυμᾶσαι ποῦ κὲγὼ σὰ γυναῖκα νέα, θέλησα μιὰ μέρα νὰ βάλω λιγάκι ποῦδρα κόκκινη.. ἔτσι εἶδα τὶς ἄλλες καὶ θέλησα κὲγὼ σὰ γυναῖκα νέα ποῦ θέλει νὰ κάνει φιγούρα!. Τί κακό; Καὶ σὺ ἀντὶ νὰ μοῦ πεῖς μὲ τὸ καλὸ, νὰ μοῦ μιλῇσεις ὅπως θάκανε ἓνας καλὸς ἄνδρας, τί ἔκανες; Πρόστuxe, βρωμιάρη; Τί ἔκανες, ἔ;. Ἀρπαξες τὸ τηγάνι καὶ ἔκανες ἔτσι μιὰ καὶ μᾶλινψες μουντζούρα!. Μουντζούρα σὰ μούτρα σου, βρωμιάρη, ἔπρεπε!. Καὶ γελοῦσες μάλιστα!.

Πάλι ὁ ἄρρωστος ταράχθηκε, τάραξε τὸ κεφάλι του καὶ μίλησε αὐτὴ τὴ φορὰ.

— Γυναῖκα, γυναῖκα, Μαργαρώ μου, στὸ θεό σου, ἂν ἔχεις θεό, τῆς εἶπε μὲ θρηνώδη φωνή, γιατί μοῦ τὰ λὲς αὐτά; Ἀνθρωποι εἵμαστε, ἀνδρόγυννο, θὰ μαλώσουμε!..

— Τί, τί; Ἐγὼ δὲ ξεχνῶ!. Ἄς μὴ τᾶκανες!. Τώρα ποῦ ἔγεινες ἔτσι, τώρα, τώρα γέρο ξεκουτιάρη θὰ σὰ πληρώσω!. ἔχουμε ἀκόμα!..

Γιὰ θυμήσου ποῦ μέκλεινες μέσα καὶ ἔπερνες τὸ κλειδί; γιὰ νὰ μὴν πηγαίνω στὴ μάνα μου;. Γιὰ θυμήσου, πρόστuxe, ποῦ μᾶρπαξες καὶ μὲ πέταξες ἔξω, γιατί ἄργισα νὰ ἔρθω ἀπ' τὴ μάνα μου ποῦ κινδύνευε; καὶ φώναζες καὶ ὅτι δὲ μὲ θέλεις;. Μήπως σ' ἤθελα γὼ πρόστuxe, ἢ μήπως νόμισες ὅτι ὀρέχτηκα τὰ μούτρα σου; Ἀλλὰ ἀφοῦ εἶχα γείνει γυναῖκα σου, τί νὰ ἔκανα ἢ ἄμοιρη, μιὰ παιδοῦλα πράμμα; Ἐπρεπε νάταν τώρα καὶ σοῦ ἔδειχνα!.

— Πᾶψε, πᾶψε γυναῖκα!.. Νὰ πάγωσα!. κρυώνω!. Σκέπασέ με! Ἀκουγόταν ὁ κρότος τῶν δοντιῶν του δυνατά.

— Πάγωσα, πάγωσα!.. ἔκανε σιγὰ χωρὶς νὰ τὴν κυτᾶξει.

— Κάτσε, κάτσε νὰ τᾶκούσεις! ἔχω ἀκόμα κι' ἄλλα!. Ὅπως μὲ τυραννήσες παιδοῦλα θὰ σὲ τυραννήσω!. Γιὰ θυμήσου ὅταν...